

Leist, 24 april 1970.

Geachte heer Steynen,

Als belangstellende was ik zaterdagj. l.  
aanwezig bij de „instructie“ van het Pak.  
Er kwam hier te sprake, dat een  
aantal jongeren een inventaris houden  
maken van de in Leist leeg staande  
panden. Hierbij werd echter volgens  
mij over het hoofd gezien, dat heel  
veel goed bewoonbare huizen aan  
firma's worden verkocht, die er  
kantoorruimte van maken en niet  
meer voor bewoning beschikbaar stellen.  
O.a. huize Fatima aan de Utrechtseweg  
is verkocht aan T.N.O., die hier 20  
af en toe vergaderingen beleggen. Voor  
een dergelijke firma is het toch mogelijk  
vergaderruimte in het Slot te huren.  
Op de Slotlaan bij Modemazarijn  
Goudsmit staan al maanden 2 grote  
etages leeg. Ik ben er geweest, maar  
ze roelen er niet voor te jaan verhuren,  
terwijl het toch altijd verhuurd is  
geest. Op de 2<sup>e</sup> Hozeweg zijn diverse  
panden voor verbouwing tot kantoorruimte  
gekecht. Op de Utrechtseweg naast de  
Mijnhardt is een villa gekocht door

het lechts handbouw Genootschap, die  
nu met enkele mensen in dit grote pand  
zitten. Ik ben zelf geweest op de  
Woudebergse weg, naar roeger de Janssen  
woorde, en waarin nu ook een kantoor is  
gevestigd. Hier was nog woonruimte  
beschikbaar, maar het roelder er  
niet voor te gaan verhuren. En zo zijn  
er nog tientallen gevallen.

Ik weet niet of het voor jullie nog  
belang is, maar ik licht mij toch  
wel juist, dat dit eens aan de haak  
wordt gesteld, want de woonruimte  
is hier werkelijk zeer slecht verdeeld.  
Ik heb enkele keren procht te telefonisch  
te bereiken, maar dat is me niet  
gelukt.

Ik hoop, dat ik jullie hiermee  
van dienst heb kunnen zijn.

Met vriendelijke groeten,  
Sime Yd@pen

---

S. v. d. Geise  
Jorn Schellinperl, 5  
Leist

telef. op maandag! In vrijdag 03404.  
16011  
toestel 16

---

Lijst van leegstaande panden:

11 mei 70

1. v. Reenenweg/hoek Veldheimlaan - winkelpand
2. Montaubanstraat 5 - groot winkelpand
3. Timmermanlaan 14 - winkel-werkplaats
4. Steynlaan 3-5 - winkelpand
5. Antonlaan 43
6. Koppelweg 16
7. Koppelweg 25
8. Burg.v. Tuyllaan 38
9. Burg.v. Tuyllaan 39
10. De Wotlaan 35
11. Roemer Visscherlaan 48bis
12. Tesselschadelaan 19
13. Schaerweidelaan 10
14. Schaerweidelaan 12
15. Schaerweidelaan 14
16. Schaerweidelaan 21
17. Schaerweidelaan 87
18. Melkfabriek Wilhelminalaan
19. Krullelaan 28
20. Emmastraat 56
21. Emmastraat 75
22. Steniaweg 20
23. 2de Hogeweg 111
24. Nooitgedacht 22
25. Nooitgedacht 68
26. Nooitgedacht 46
27. Heronlaan 31
28. Krugerlaan 37
29. Wilhelminalaan 4b
30. Prins Hendriklaan 31
31. Woudenbergseweg 4
32. Driebergseweg 8 groot gebouw
33. Driebergseweg 4 " "
34. Huydenoperweg 11
35. 1e Hogeweg 77a-III
36. Alexanderweg 38
37. Amersfoortsestraatweg 41

10 Jan. 70

persv. 10 Jan. 70

Het in vele dagbladen gelanseerde plan zeist west, dat voorgesteld en opgeschateld wordt als een werkelijk slukje tuinstad, is in werkelijkheid een stukje schein. Ten eerste zijn de huren van de daar te bouwen woningen (250-300 gulden) veel te hoog voor de meente van de 3000 woningzoekende die zeist volgens getallen van het bureau huisversting rijk is.

Ook is dit plan nog niet eens definitief door de gemeenteraad raad goed gekeurd, dus het lijkt erg op een stunt van benw om door middel van een grootscheepse propaganda aktie onder het motto van informatie de raad voor het blok te zetten, en enige alternatieve plannen op deze manier de kans van slagen te ontnemen door op een rechteloze manier gebruik te maken van ~~de xxxxxxxxxx~~ het vertrouwen van de zeister bevolking in haar gemeentelijk-overheids apparaat.

Een van dez alternatieve plannen is gelanseert op een avond voor woningzoekende door de heer Nas van het pak, de daar voorgestelde huizen zullen in de eerste plaats leefbaarder en ten tweede stukken goedkoper zijn.

# Protest tegen bedreiging van huizenkrakers

## Eigenaar wil een knokploeg vormen

„De kolossale woningnood in Zeist (3000 woningzoekenden) teistert grote groepen van de Zeister bevolking, vooral jonge gezinnen en alleenstaanden en richt een ontstellende ellende aan”, aldus begint een protestcircularre.

„Het probleem is uitzichtloos want ook het nieuwe bouwplan Zeist-west zal nauwelijks verlichting brengen omdat de huren voor de meesten onbetaalbaar hoog zullen worden (250-300 gulden). Dit kunnen grote groepen woningnoodslachtoffers ten ene male nooit opbrengen”, zo gaat het verder en de actiegroep klaagt: „Het is een grof schandaal dat vele huizen domweg lange tijd leegstaan. Dit is volkomen asociaal en onverantwoord! De gemeente heeft de morele en menselijke plicht huizen die in deze tijd van woningnood langer dan 4 maanden leeg staan op te vorderen en te verdelen onder de ergste slachtoffers van de woningnood. Deze regel is onlangs in Utrecht al ingevoerd! Wij eisen dat dit ook

in Zeist gaat gebeuren!!”

Op het stencil lezen wij dan, dat een eigenaar van een gekraakt huis, dat al meer dan een jaar leegstond, de politie vertelde dat hij een knokploeg van onderwereldfiguren zou samenstellen en zijn huis leeg zou laten slaan, als de politie weigerde op te treden.

De politie zou alleen maar „als koerier zijn opgetreden inplaats van proces verbaal op te maken tegen de vent wegens bedreiging met geweldpleging” zo lezen wij dan.

De actiegroep meent, dat de politie dient te zorgen voor de rechts-

bescherming van het volk en dat zij medeverantwoordelijk is, indien zij de mensen ongestraft laat die dreigen met knokploegen.

Om geweld te voorkomen hebben de (illegale) bewoners van het huis aan de Steynlaan inmiddels het pand verlaten. Het actiecomité eist echter:

- a) politiebescherming voor bewoners van leegstaande huizen;
- b) onmiddellijk stappen van b en w om alle panden die langer dan vier maanden leegstaan op te vorderen en te distribueren onder de woningnoodslachtoffers.

het pand weer een bestemming krijgt, weer als woning gaat dienen, dan hoeft de politie slechts met de jongens te praten om ze er toe te bewegen het pand te verlaten.

## ZES JAREN

Lambiek jongeren hebben een pand in de eerste Dorpsstraat gekraakt voor enige tijd. De politie kwam, toen de operatie al achter de rug was. Het pand stond zes jaren leeg en had tot voor een aantal maanden als opslagplaats gediend. Het perceel is eigendom van de erven Van Elst. Gelijkvloers is een winkel met tenminste een dagverblijf er achter en daarboven bevindt zich een compleet huis. Het kan zo worden bewoond, wanneer er behangen wordt en een kwastje verf hier en daar. Waarom staat zo'n pand zes jaren leeg en wordt het alleen maar gebruikt als pakhuis? Waarom staan er in Zeist nog zo'n zestig panden leeg al gedurende min of meer geruime tijd. Het zijn de krakers van „De Gulden Sleutel”, de groep die kraakt voor huisvesting van gezinnen in nood, die door hun activiteiten de vinger op de wonde plek hebben gelegd.

## WATERSTAAT

De Gulden Sleutel kraakte in Dribergen een huis van Waterstaat, dat al meer dan twee-en-een-half jaar leegstaat en moest worden ontruimd, omdat er plannen waren Rijksweg 12 te verbreden. En dan moest het huis worden gesloopt. Die plannen bestaan nog — even vaag als 2 jaar geleden en misschien gaan die plannen nooit door. Maar het huis staat er met zijn stalen aanrecht en al. Het is zeer geschikt voor bewoning.

Zestig panden in Zeist zegt Hoofdman kraker Nico Steynen na een van zijn succesvol verlopen acties. En dan vraag je je toch wel eens af, of het niet zaak is, dat bij landelijke of gemeentelijke regelen wordt vastgelegd hoe lang een eigenaar een pand leeg mag laten staan om zijn „prijs” te kunnen maken. En misschien kan elk college van burgemeester en wethouders voor zich deze termijn wel stellen en daarna tot onteigening overgaan als het gaat om bewoonbare woningen, waarmee woningzoekenden onmiddellijk geholpen kunnen worden.

## BEETJE GELIJK

Om op een dergelijke wijze krakers toch een beetje in het gelijk te stellen lijkt ons geen schande, al zouden er misschien ook maatregelen moeten komen, waardoor het straffeloos kraken aan banden kan worden gelegd. De zaak is complex, maar dient te worden opgelost. dachten wij

*Huizen te lang leeg*

167 201 70 ZN

# KRAKERS LEGGEN VINGER OP WOND

Kraken is „in”. Maar kraken is ook een wederrechtelijke daad. Zeer onlangs werd een aantal krakers veroordeeld. Wij zullen de laatsten zijn om het kraken van woningen als een rechtmatige daad te propageren. Wij hebben echter wel sympathie voor de gedachte, die soms achter het kraken schuilt en we zijn nog eens met de neus op de feiten gedrukt en ook dat kan een pluspunt worden genoemd. Want het valt toch niet te ontkennen, dat er iets scheef is in onze maatschappij, wanneer het mogelijk is, dat panden jaren achtereen leeg staan, terwijl er een schreeuwende woningnood heerst. Wij misgunnen de huiseigenaar, die zijn pand wil verkopen, een goede prijs niet, maar wij verwijten hem toch wel gebrek aan burgerzin, wanneer hij vijf jaar of langer wacht op de gek, die zijn prijs wil betalen.

Kraken is „in”. En kraken zal in toenemende mate blijven gebeuren, wanneer panden zo lang leeg staan, dat men niet langer van een bepaalde bestemming kan spreken. Het wonderlijke is, dat noch de gemeenteverordening — althans in Zeist — noch de wet de mogelijkheden geeft om de krakers, die eenmaal een huis zijn gaan gebruiken zonder vorm van proces de straat weer op te knikkeren. Alleen als de krakers, worden betrappt, terwijl zij aan de inklimming bezig zijn, kan de politie handelend optreden. Even later niet meer.

Over het algemeen zullen de krakers proberen contact te krijgen met de eigenaar en een huurovereenkomst voor zichzelf of voor een gezin, dat onder de woningnood gebukt gaat, te verwerven. Doorgaans lukt dit niet, want de eigenaar voelt niets voor een overeenkomst. Vele eigenaren schijnen echter evenmin iets te voelen voor een gerechtelijke procedure, waarbij zij de kans lopen, dat de zaak langer traîneert, dan zij willen. Uiteindelijk wint de eigenaar wel, maar vraag niet wat het hem gekost heeft, want van de kale krakers kan men geen veren plukken, hooguit lange haren. Het gevolg is, dat de krakers panden kraken en er hun verblijf in richten. Rond

**Fa. D. MEEUWER**  
 op kleur achter 9  
 Uw bruidsbouquet  
**NIEUW . . . . VOOR**

Hij confererde even met de ou-  
 ken." "Ik vrees," zei Murillo, "dat u  
 binnenkort anders over zult de-  
 over zijn eigen luchthartigheid.  
 glimlachte Peter, die verbaasd w-  
 n, "Ik win er evenmin iets me-  
 ven heeft u al verbeurd."  
 kaarten op tafel te leggen. Uw  
 "U verliest niets meer door  
 "Dat zeg ik niet," zei Peter.  
 zending."  
 el bepaalde concessies. Dat was u  
 n vernemen gemaakt heeft vor-  
 van de aanbidding, die uw Got-

basil knigt  
 door  
 feuilleton

**1819 nutsspaarbank 1969**  
**nutsspaarbank**



**PAND GEKRAAKT AAN DAHLIASTRAAT**

**Two gezinnen eindelijk onderdak**

*in 2 jaar 70 Nieuw*  
**"We hebben geen keus, we gaan door"**

inds woensdagavond zeven uur  
 iedt het, bebouwenbaar verklaar-  
 e, pand aan de Dahliastraat no.  
 1, weer onderdak aan twee jonge  
 ezinnen. Langs de achterzijde van  
 et huis kon men zich gemakke-  
 jk zonder beschadigingen toegang  
 erschaffen en hoewel het gera-  
 kte pand natuurlijk alles be-  
 alve ideaal is, zijn de nieuwe be-  
 woners toch enthousiast over het  
 eit, dat men nu eindelijk over de  
 oognodige ruimte de beschikking  
 eeft. Wanneer men zich reali-  
 eert dat gemis van gas, water en  
 lektriciteit tot op heden graag op

levensruimte aan de Schaerweyde-  
 laan gevonden kon worden. De  
 twaalfjarige zoon van het echtpaar  
 slaapt noodgedwongen aan het  
 voeteneind van het ouderlijk bed,  
 terwijl voor de zeventienjarige  
 dochter slaapruijnte op een over-  
 loop is gevonden. Verder woont in  
 het huis aan de Schaerweydelaan  
 dan ook nog een 76-jarige groot-  
 vader, die in de kamer op de bank  
 slaapt.

**Geen keus**

Het klinkt allemaal nauwelijks in-  
 gewikkelder als het is. In de wijk

**BIJ DE FOTO:**

Het gekraakte huis in de Dahlia-  
 straat toont aan de buitenkant  
 borden, die geheel voor zichzelf  
 spreken. „Konden we dit huis  
 maar houden”, zeggen de nieuwe  
 bewoners, „het is nog best be-  
 woonbaar”.

stand van haar kind. Men laat ons  
 gewoon geen keus.”

**Ik wil mijn kind**

De gemeentelijke autoriteiten heb-  
 ben tot op heden niet



Ziet we te... enigszins een  
veeld vormen van de onhoudbare  
voonsituatie, waaraan men zich  
loor middel van deze krakersacti-  
iteit heeft weten te ontworstelen.

### Zeën Levensruimte

Tot voor kort immers moest een  
betrekkelijk klein huis aan de  
Schaerweydelaan onderdak bieden  
aan tien personen. Het echtpaar  
Valkeneer sr., heeft namelijk vier  
huiswonende kinderen, waarvan  
er ook nog twee getrouwd zijn.  
Het jeugdige echtpaar Valkeneer  
sr. is bijna twee jaar getrouwd en  
heeft een kind, terwijl de tweede  
op komst is. De eerste baby, die nu  
ongeveer een jaar oud is, werd  
nieteen bij de geboorte onderge-  
bracht in een Utrechts kindertehuis,  
daar er aan de Schaerweyde-  
aan simpelweg geen ruimte be-  
stond. Het kind loopt op deze ma-  
nier groot gevaar geheel van zijn  
ouders te vervreemden, daar zij  
hun eigen kind slechts in de week-  
enden kunnen bezoeken. De jong-  
getrouwde dochter van het echt-  
paar Valkeneer, mevr. Oostveen,  
heeft een baby van zeven weken,  
waarvoor eigenlijk ook geen enkele

dat drie gezinnen en 'n bejaarde on-  
danks alle moeite, die men heeft  
gedaan om verbetering in de be-  
staande toestand te brengen, in  
één huis onderdak moeten vinden.  
Het spreekt vanzelf, dat een der-  
gelijk onhoudbare woonsituatie,  
voor alle betrokkenen een bron  
van ellende is. „Het is een kwestie  
van geven en nemen”, zegt me-  
vrouw Valkeneer sr., „maar op een  
gegeven moment dan kun je ge-  
woon niet meer. We worden alle-  
maal zenuwpatiënt, want mijn man  
en ik zijn al overspannen en zit-  
ten zwaar onder de medicijnen.”  
De 76-jarige grootvader is boven-  
dien hartpatiënt en het kan toch  
ook niet, dat een kind op de slaap-  
kamer van zijn ouders slaapt. „En  
dan komt er straks weer een kleine  
bij en daar is gewoon geen ruimte  
voor. Kraken is de enige oplossing,  
want welke moeder doet nu af-

*De beide jeugdige moeders, de  
ene met haar baby van zeven we-  
ken. Rechts mevr. Valkeneer-  
Waltmann, wier eerste kind, nu  
reeds 13 maanden, wegens ruim-  
tegebrek in een kindertehuis ver-  
blijft.*



dat men met de urgentie van het  
geval bekend is, duurt de situatie  
nu al geruime tijd voort. Van di-  
verse zijden is verklaard dat deze  
huisvesting volstrekt onmogelijk  
was, maar tot op heden is er nog  
nooit een concreet alternatief voor-  
stel gedaan.

„En waarom kunnen we hier niet  
wonen, dit pand staat al geruime  
tijd leeg en dat kan nog jaren du-  
ren. 't Is nu natuurlijk allemaal  
nog wat onderkomen en vuil, maar  
daarvoor is zeep en water. Dit zijn  
best leuke huisjes en we zouden er  
vreselijk gelukkig mee zijn. Als we  
eruit moeten gaan we ook gewoo-  
verder. Ik wil mijn kind terug. En  
ik wil mijn kind houden. We gaan  
niet zolang door tot we iets heb-  
ben.”

**Zie vervolg op pag. 3**

Voor een  
goed  
gehoor  
naar „Het  
Gulden  
VAN UCHELEN

S MET  
EN RIJST ..... f 5.75

03404-10589

Stichting  
„Stichting

46. Pannetje, gromt de Deen, laat eens  
of het hetzelfde is, wat ik bedacht heb  
even tegen mijn kammeraden, glimlachte  
net een koud kunstje moet zijn, om die  
roven... en dat daar dan een aardig  
verdiennen is. Die grootvorst van I  
die Ieren peuten, kunnen we een flink  
en dan krijgen we 't ook... Er heerst  
stille. Dan knikt de aanvoerder met een  
nompelt hij, ja, laat dat nou krek het  
ik in mijn hoofd had... De kan liegen a  
denkt de Noorman met een nietszeggend  
indert niet, als ik maar bereik wat ik

# **Zeister artsen: woningnood slecht voor gezondheid**

ZEIST, 21 januari — Zeventien huisartsen, een zenuwarts en een verzekeringsgeneeskundige in Zeist hebben de Zeister gemeenteraad bijzondere aandacht gevraagd voor de woningnood.

De artsen zeggen, dat ze in hun praktijk herhaaldelijk worden geconfronteerd met de samenhang tussen ontoereikende huisvesting en medische en psychische problemen. Deze moeilijkheden doen zich het schrijnendst en frequentst voor onder de minst draagkrachtigen van de Zeister bevolking. (ANP)

# Wat lezers

ons schrijven

13 maart 1912

## Huisvesting

### voor jonge

### gezinnen

Bij de huisvesting schijnt de leeftijd van een a.s. echtpaar wel een belangrijke rol te spelen bij het verkrijgen van een woning.

Waarom moeten de jongeren wijken voor de ouderen? Hebben zij dan niet de rechten en plichten die ieder ander Nederlands staatsburger heeft. Moeten zij ook niet zorgen dat alles in de juiste banen wordt geleid? Ik dacht toch dat vooral de jongeren die pas 't warme nest verlaten, niet in een grote ruïne gestuurd moeten worden, waar zij zo jong als ze zijn zelf de afgrijselijke verantwoordelijkheid op zich dienen te nemen een onderdak te vinden waar zij samen iets opbouwends kunnen bereiken. Waar niet alleen zijzelf van profiteren maar tevens hun naasten die ze zo hard nodig hebben.

Bij stagnaties in zulke gevallen treden er ongemerkt moeilijkheden op die vooral de buitenwereld kwetsen.

Dit soort moeilijkheden kunnen normaal voorkomen worden bij een toewijzing van een woning en zeker bij de jonge gezinnen die maatschappelijk nog bijzonder onervaren zijn. Deze categorie mensen heeft het wel degelijk niet gemakkelijk, waarom wordt daar niets aangedaan!

Ze worden verzocht zelf maar iets te zoeken, omdat de huisvesting voor dergelijke gevallen in gebreke blijft, correcte gedragingen eist van de woningzoekende, en zich niet blijkt te interesseren voor de bizarre omstandigheden van zulke dringende gevallen zodat ze deze op de lange baan schuift.

Hierdoor worden indirect moeilijkheden veroorzaakt en ontstaan moeilijkheden, waarvan de gevolgen niet te overzien zijn.

Mogen wij dit toelaten?

In de meeste gevallen wordt de schuld gezocht bij de betrokken personen en worden ook zij veroordeeld wegens hun gedragingen, maar toch moeten de oorzaken elders worden gezocht namelijk bij een te onpersoonlijke behandeling op het adres van de overheid.

Wij allen betalen de overheid en deze eist correcte gedragingen.

Mogen wij dan van onze overheid niet wat meer medewerking vragen zonder aantasting van de privacy die wij nog maar zo weinig bezitten in deze tijd.

V. Bakker

# Pand gekraakt

## Vervolg van pagina 1

### Bittere ernst

Er is hier ook geen sprake van enige ludieke activiteit. Het is allemaal bittere ernst. De schrijnende waarheid is, dat in deze tijd nog steeds mensen volstrekt onaanvaardbaar zijn gehuisvest.

Het pand aan de Dahliastraat is niet gekraakt bij wijze van protest. Ditmaal gaat het niet om provocerende acties, die de buitenwereld attent moeten maken op het absurde verschijnsel „woningnood”. Men had geen keus. Er moest woonruimte gevonden worden voor twee jonge gezinnen, die de wanhoop nabij zijn. Complete familie-tragedies hebben zich afgespeeld in het huis aan de Schaerweyde-  
laan omdat er voor een noodsituatie geen oplossing gevonden kon worden.

### Geen feestvieren

*De woonkamer van het huis aan de Dahliastraat wordt nu door de beide echtparen benut als gemeenschappelijke ruimte. In een hoek op de grond wordt 's avonds voor één echtpaar slaapruijnte gecreëerd. In een andere hoek staat de kinderwagen met de zeven weken oude baby, terwijl op de schoorsteenmantel een portret staat van het kind, dat door haar ouders alleen in de weekends bezocht kan worden. In een grote bedstede, achterin de keuken slaapt dan het andere echtpaar. Een buurvrouw verschaft water, en verder weet men zich op alle mogelijke manieren te behelpen. Men kende het huis en de omgeving omdat de familie Valkeneer vroeger zelf enige jaren aan de Dahliastraat op no. 13 heeft gewoond.*

Het is voor alle partijen te hopen dat er zo snel mogelijk een aanvaardbare oplossing gevonden wordt. Het echtpaar Valkeneer sr. is binnenkort 25 jaar getrouwd, maar zoals de zaken er nu voorstaan is er weinig reden tot feestvieren.